

La despesa en rebuts de les llars espanyoles el 2023, un respir després d'un 2022 d'infart

La inflació elevada ha condicionat el consum de les llars des del final de la pandèmia, tot i que, al llarg del 2023, es va anar moderant i va acabar l'any en cotes més moderades. Al desembre, es va situar, en concret, en el 3,1%. En gran part, aquesta moderació s'ha degut a l'abaratiment considerable dels preus de l'energia. Per exemple, el component elèctric de l'IPC va caure el 36,8% en el conjunt de l'any.¹ Però com ha acabat evolucionant la despesa de les llars en partides essencials, com la dels subministraments bàsics?

Des de CaixaBank Research analitzem setmanalment la despesa amb targetes i mitjançant reintegraments al [Monitor de Consum](#), que es pot trobar a la nostra pàgina web, i mensualment al [Portal d'Economia en temps real](#). Així mateix, examinem com, el 2022, es va traslladar l'impacte de la crisi energètica als rebuts de llum i gas de les llars.² En aquest article, explorarem l'evolució de la despesa total de les llars mitjançant rebuts domiciliats i de la seva partida principal, els subministraments bàsics (aigua, llum, gas i telèfon).³ Per fer-ho, analitzem, de forma totalment anonimada, els rebuts domiciliats als comptes bancaris de CaixaBank, un dels principals canals de pagament de les llars.⁴

L'evolució de la despesa mitjançant rebuts en aquests cinc últims anys ve marcada per la pandèmia i per la crisi energètica posterior. Les restriccions derivades de la COVID-19 van impactar sobre el consum dels espanyols, i això es va reflectir en una reducció del 4% de la despesa total mitjançant rebuts el 2020. Aquesta aturada va anar seguida de dos anys de fortes pujades: la despesa mitjançant rebuts va créixer el 6,4% el 2021 i l'11,8% el 2022. En comparació, l'IPC general es va situar en el 3,1% el 2021 i en el 8,4% el 2022. És a dir, l'import dels rebuts va augmentar al voltant de 3 p. p. per damunt del cost de vida. El 2023, la situació va fer un tomb: la despesa mitjançant rebuts va créixer l'1,5%, 2 p. p. per sota de la inflació mitjana de l'any.

Entre els subministraments bàsics (aigua, llum, gas i telefonia), en què el consumidor té menys marge d'ajust

1. Per a més detalls sobre la contribució del component energètic a la inflació, vegeu el Focus «[La importància dels costos intermedis en les dinàmiques de la inflació a Espanya](#)», a l'IM01/2024.

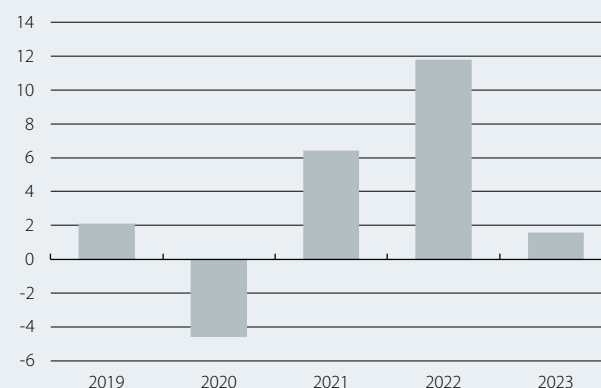
2. Vegeu, per exemple, els Focus «[L'evolució dels rebuts de la llum de les llars espanyoles el 2022](#)», a l'IM12/2022, i «[Els preus de la llum estan pels núvols, i l'import del seu rebut?](#)», a l'IM01/2022.

3. El desglossament de la despesa mitjançant rebuts mostra que correspon, majoritàriament, al pagament de subministraments (el 27%), d'assegurances (el 21%) i de lloguers (el 15%).

4. La despesa mitjançant domiciliacions bancàries correspon al 20% de la despesa total realitzada el 2023 mitjançant targeta, reintegraments i rebuts, segons dades internes.

Espanya: evolució de la despesa total mitjançant els rebuts domiciliats

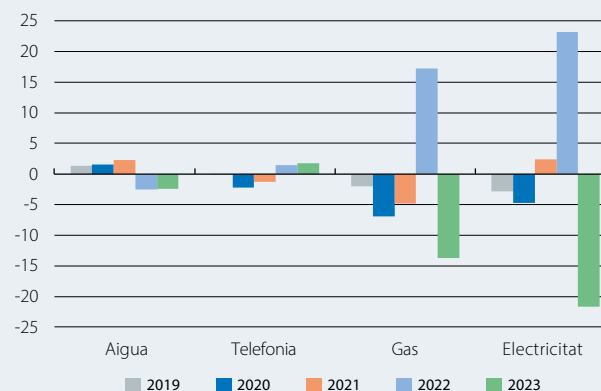
Variació interanual (%)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes.

Espanya: evolució del rebut mitjà per categoria de subministrament

Variació interanual (%)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes.

durant una crisi, observem unes diferències marcades (vegeu el segon gràfic). En aigua i en telefonia, la despesa va ser força similar durant tot el període analitzat. El rebut mitjà d'aigua el 2023 va ser el 2% inferior al del 2022, mentre que el de telefonia va ser l'1% superior. En canvi, la despesa en subministraments energètics ha estat molt més volàtil. L'import mitjà del rebut d'electricitat va augmentar el 23% el 2022, però va recular el 21% el 2023, de manera que, el 2023, les llars van pagar un rebut el 6% inferior al del 2019. De manera similar, el rebut del gas va augmentar el 17% el 2022, però es va reduir el 13% el 2023, i va acabar sent d'un import el 10% inferior al del 2019. Com les variacions de preus del gas i de l'electricitat entre el 2019 i el 2023 han estat menors, aquestes reduccions reflecteixen, fonamentalment, l'esforç de les famílies per reduir el consum d'energia.

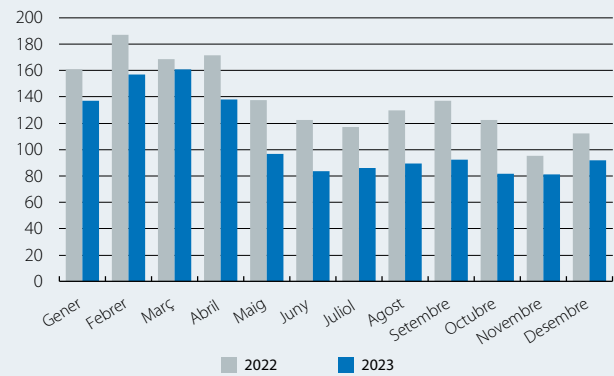
Analitzant la factura energètica per import mensual, veiem que, en tots els mesos del 2023, va ser inferior a la del 2022 (uns 30 euros, de mitjana) i, en especial, entre el maig i l'octubre (amb un import el 31% inferior). Així, les llars van pagar, de mitjana, 108 euros de llum i de gas el 2023, per sota dels 138 euros del 2022 (i dels 115 euros del 2019).

De cara al 2024, cal esperar que la retirada gradual de les diferents mesures antiinflació planejada al llarg de l'any tingui un cert impacte sobre la factura energètica. Des de CaixaBank Research, ho continuarem monitorant en temps real.⁵

Zoel Martín Vilató i Josep Mestres Domènech

Espanya: import mitjà dels rebuts energètics

(Euros)

Nota: Inclou els rebuts de llum i de gas.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes.

5. Enguany inclourem l'evolució dels rebuts a la despesa amb targetes i mitjançant reintegraments al [Monitor de Consum](#) i al [Portal d'Economia en temps real](#).